

Pedagogisk planering i historia, religionskunskap och geografi

Högekulturerens framväxt och utveckling

Redan för länge, länge sedan kunde människor läsa och skriva. Det skapades utvecklade samhällen i olika delar av världen. Om detta ska vi läsa i det här arbetsområdet.

Syfte – varför läser vi om det här?

Historia

Undervisningen i ämnet historia ska syfta till att eleverna utvecklar såväl kunskaper om historiska sammanhang, som sin historiska bildning och sitt historiemedvetande. Detta innebär en insikt om att det förflutna präglar vår syn på nutiden och därmed uppfattningen om framtiden.

Religion

Genom undervisningen i religionskunskap ska eleverna ges förutsättningar att analysera hur religioner påverkar och påverkas av förhållanden i samhället.

Geografi

Undervisningen i ämnet geografi ska syfta till att eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om, och kunna göra jämförelser mellan, olika platser, regioner och levnadsvillkor.

Elevinflytande

Eleverna har före arbetsområdet fått svara på följande frågor:

- Vad kan du redan om de första människorna och gamla kulturer (Mesopotamien, Egypten)?
- Vad vill du veta mer om?
- Hur vill du arbeta/hur lär du dig bäst?

Utifrån elevernas svar och kursplanens krav har vi därefter satt ihop den här pedagogiska planeringen. När arbetsområdet är avslutat utvärderar eleverna sitt arbete och kommer med förslag på förbättringar, vilka vi kan ha som stöd i vårt fortsatta planerande.

Centralt innehåll hämtat från kursplanerna

- Jämförelser mellan några högkulturers framväxt och utveckling i Asien och Afrika
- Vad historiska källor från någon högkultur kan berätta om likheter och skillnader i levnadsvillkor för barn, kvinnor och män
- Sårbara platser och naturgivna hot, t ex översvämningar och torka, och vilka konsekvenser det får för natur- och kulturlandskapet
- Namn och läge på världsdelarna samt för arbetet viktiga länder, vattendrag och orter
- Sambandet mellan samhälle och religion i olika tider och på olika platser

Konkreta mål för eleverna - efter avslutat arbetsområde...

1. förstår du följande begrepp: nomad, bofast, högkultur/civilisation, hierarki, urbanisering, specialisering, stadsstat, hieroglyfer, kilskrift, trovärdighet, relevans
2. känner du till varför och när människorna blev bofasta jordbrukare
3. vet du varför tidiga kulturer uppstod vid floder
4. vet du vilka flodkulturerna är och kring vilka floder de uppstod
5. vet du ungefärlig tid och några viktiga fakta om högkulturen i Mesopotamien
6. vet du ungefärlig tid och några viktiga fakta om högkulturen i Egypten
7. känner du till möjliga orsaker till att högkulturer gick under
8. förstår du att miljöförstöring fanns även i gamla kulturer – jämför med idag och reflektera
9. kan du på en karta placera ut världsdelar samt viktiga namn på områden, länder, floder och platser i Mesopotamien, Egypten och Amerika
10. kan du ge exempel på saker som finns kvar från de gamla kulturer vi har läst om
11. förstår du hur religionen påverkade samhällena i de nämnda högkulturerna

12. jämför du de olika högkulturernas framväxt och utveckling och reflekterar kring likheter och skillnader
13. reflekterar du kring likheter och skillnader i levnadsvillkor för barn, kvinnor och män, där du gör en jämförelse mellan någon av de högkulturer vi har studerat och dagens samhälle

Undervisning

Under lektionerna kommer du att ...

... arbeta med de konkreta målen utifrån läroböcker, artiklar, Internet och filmer

... ha lärargenomgångar

... reflektera kring frågor kopplade till arbetsområdet både enskilt och i grupp

Bedömning av dina kunskaper sker genom ...

... muntlig och skriftlig redovisning av dina kunskaper

... delaktighet i diskussioner och vid genomgångar

Kunskapskrav för betyget E

- **Hi:** Eleven har **grundläggande** kunskaper om historiska förhållanden, skeenden och gestalter under olika tidsperioder. Eleven visar det genom att föra **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och människors levnadsvillkor och handlingar. Dessutom förklarar eleven hur människors villkor och värderingar kan påverkas av den tid de lever i.
- **Hi:** Eleven kan använda historiskt källmaterial för att dra **enkla och till viss del** underbyggda slutsatser om människors levnadsvillkor, och för då **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om källornas trovärdighet och relevans.
- **Ge:** Eleven har **grundläggande** kunskaper om världsdelarnas namngeografi och visar det genom att med **viss** säkerhet beskriva lägen på och storleksrelationer mellan olika geografiska objekt.
- **Re:** Eleven kan utifrån undersökningar om hur religioner kan påverkas av och påverka samhälleliga förhållanden och skeenden beskriva **enkla** samband med **enkla och till viss del** underbyggda resonemang.

Kunskapskrav för betyget D i slutet av årskurs 9

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C i slutet av årskurs 9

- **Hi:** Eleven har **goda** kunskaper om historiska förhållanden, skeenden och gestalter under olika tidsperioder. Eleven visar det genom att föra **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och människors levnadsvillkor och handlingar, samt om Förintelsen och andra folkmord. Dessutom förklarar eleven hur människors villkor och värderingar kan påverkas av den tid de lever i.
- **Hi:** Eleven kan använda historiskt källmaterial för att dra **utvecklade och relativt väl** underbyggda slutsatser om människors levnadsvillkor, och för då **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang om källornas trovärdighet och relevans.
- **Ge:** Eleven har **goda** kunskaper om världsdelarnas namngeografi och visar det genom att med **relativt god** säkerhet beskriva lägen på och storleksrelationer mellan olika geografiska objekt.
- **Re:** Eleven kan utifrån undersökningar om hur religioner kan påverkas av och påverka samhälleliga förhållanden och skeenden beskriva **förhållandevis komplexa** samband med **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang.

Kunskapskrav för betyget B i slutet av årskurs 9

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A i slutet av årskurs 9

- **Hi:** Eleven har **mycket goda** kunskaper om historiska förhållanden, skeenden och gestalter under olika tidsperioder. Eleven visar det genom att föra **välutvecklade och väl** underbyggda resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och människors levnadsvillkor och handlingar, samt om Förintelsen och andra folkmord. Dessutom förklarar eleven hur människors villkor och värderingar kan påverkas av den tid de lever i.
- **Hi:** Eleven anger också någon tänkbar fortsättning på dessa utvecklingslinjer och motiverar sitt resonemang med **välutvecklade och väl** underbyggda hänvisningar till det förflutna och nuet.
- **Ge:** Eleven har **mycket goda** kunskaper om världsdelarnas namngeografi och visar det genom att med **god** säkerhet beskriva lägen på och storleksrelationer mellan olika geografiska objekt.
- **Re:** Eleven kan utifrån undersökningar om hur religioner kan påverkas av och påverka samhälleliga förhållanden och skeenden beskriva **komplexa** samband med **välutvecklade och väl** underbyggda resonemang.